

Предстоящи законодателни промени в Закона за защита от домашно насилие

23.10.2020 г.

гр. София

Тази презентация е изготвена с финансовата подкрепа на Програма „Правосъдие“ на Европейския съюз. Съдържанието ѝ е изключителна отговорност на автора и в никакъв случай не би следвало да се разглежда като отразяващо гледната точка на Европейската комисия

Законодателни промени в ЗЗДН

- Междуведомствена работна група към Министерство на правосъдието с участието на:
- представители на държавни институции – МС, МП, МВнР, МВР, МТСП, МФ, МОН, МЗ, ДАЗД, АСП, КЗД, СГС и СРС;
- неправителствени организации работещи по превенция на домашното насилие;
- Омбудсмана на Република България.

Основни цели на предлаганите промени:

- осигуряването на бърза, ефективна и адекватна защита и подкрепа на пострадалите от домашно насилие лица;
- ефективно прилагане на мерките за защита на правата на жертвите на насилие;
- по-пълно ангажиране на изпълнителната власт с оглед на създаване на условия за изпълнението на програми за превенция и защита на пострадалите от насилие;
- разширяване на програмите и специализираните услуги за защита на лицата, пострадали от домашно насилие;
- оптимизиране на производството за налагане на мерки за защита от домашното насилие в посока на бързина, ефективно правоприлагане и създаване на гаранции за защита на интереса на пострадалите лица;
- определяне на ефективни мерки както спрямо пострадалите лица, така и спрямо извършителите.

Основни положения в предлагания законопроект:

- **Разширяване на кръга на лицата, пострадали от домашно насилие, които могат да търсят защита по реда на ЗЗДН**
 - добавят се тези, за които се предполага, че са бременни от извършителя на насилието, както и лице, което е съпруг или бивш съпруг на извършителя.
- **Увеличаване на мерките за защита от домашното насилие, които могат да се налагат от компетентните органи:**
 - забрана на извършителя да осъществява контакт с пострадалия под каквато и да е форма, включително по телефон, чрез електронна или обикновена поща и факс, както и чрез всякакви други средства и системи за комуникация;
 - насочване на пострадалите деца към специализирани услуги за защита на деца, жертви или свидетели на насилие;
 - задължаване на извършителя да посещава програма за лечение на зависимости в случаите, в които е установено, че употребява наркотични или психоактивни/психотропни/ вещества, алкохол или друго упойващо вещество;
 - отнемане на разрешението за придобиване, съхранение, носене и употреба на взривни вещества, на оръжия, на боеприпаси и на пиротехнически изделия по реда на чл. 155 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия.

- **Разширяване на кръга на лицата, които могат да инициират образуване на производство пред съда по издаване на заповед за защита:** предвижда се производството да може да се образува и по искане на прокурора, което представлява допълнителна гаранция за защита на правата на пострадалите.
- **Създаване на национален орган за координация, мониторинг и оценка на политиките и мерките за предотвратяване на домашното насилие и подобряване на взаимодействието между различните държавни органи и организациите, които имат отношение към проблема.**

Национална комисия за превенция и защита от домашното насилие към Министерския съвет.

- **Създаване на координационен механизъм, който да предвиди ясни правила за действие и координация между компетентните органи и организации, като по този начин се гарантира надеждна, навременна и адекватна защита на лицата, претърпели насилие.**
 - Национална комисия за превенция и защита от домашното насилие **ще разработва и приема Координационен механизъм за помощ и подкрепа на пострадали от домашно насилие** (или го представя за приемане от Министерския съвет), **ще организира и координира взаимодействието между отделните ведомства и организации по прилагането на закона, ще следи за ефективното му функциониране** и ще дава указания по прилагането му;
- **Създаване на база данни и системно събиране на статистически информация за домашно насилие.**
 - към Националната комисия ще бъде създаден Централен регистър за случаите на домашно насилие, осъществени на територията на страната, или по отношение на български граждани, които са потърсили помощ и подкрепа. **Информацията, подлежаща на вписване в Централния регистър, редът за събиране и представяне на информацията, организацията и функционирането на регистъра ще се определят с наредба, приета от Министерския съвет.**

- Регламентиране на програми за превенция и защита и на специализирани услуги, осигуряващи закрила от периода на извършване на домашното насилие до пълното възстановяване на пострадалите и социалното им включване в обществото

Съгласно законопроекта със Закона за държавния бюджет на Република България по бюджета на националната комисия **се определят средства за финансиране на проекти на доставчици на социални услуги**, при условие, че те осъществяват дейности по ЗЗДН, за разработване и изпълнение на:

- програми за превенция и защита от домашно насилие, които се отнасят до: **подготовка и одобряване на програми в учебни заведения**; програми за работа с органите на съдебната власт и с органите на Министерството на вътрешните работи; **мониторинг на прилагането на закона**; провеждане на семинари и конференции; издания и публикации;
- **програми за предоставяне на помощ на лица, пострадали от домашно насилие.**

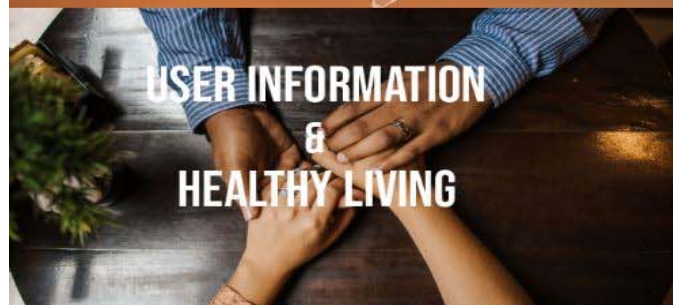
Предвижда се на лице, пострадало от домашно насилие, да се предоставят следните **специализирани услуги за защита**:

- консултиране на денонощна безплатна телефонна линия;
- консултиране в консултативен център за пострадали от домашно насилие;
- настаняване в кризисен център за пострадали от домашно насилие;
- настаняване в **подслон (защитено жилище)** за пострадали от домашно насилие за настаняване след шестия месец от инцидента.

- **Оптимизиране и усъвършенстване на съдебното производство за налагане на мерки за защита от домашното насилие в посока на бързина, ефективно правоприлагане и създаване на гаранции за защита на интереса на пострадалите лица**
- увеличаване на срока за подаване на молба за защита от домашното насилие от един месец, на **три месеца от акта на домашно насилие**. По изключение, ако обективни причини налагат това, молбата може да се подаде **в срок до 6 месеца от акта на домашно насилие**.
- в заседанието за разглеждане на молбата съдът да пристъпва към събиране на доказателствата и дава ход на устните състезания **без да приканва страните към спогодба или да ги напътва към медиация**.
- при разглеждане на делото и постановяване на решението съдът **да взема предвид и актовете на насилие, извършени преди срока за подаване на молба за защита**, ако има доказателства за тях, с цел индивидуализация на мерките за защита.
- ако до приключване на съдебното дирене в първоинстанционното производство **ответникът извърши нов акт на домашно насилие спрямо молителя**, последният ще може да предяви допълнителна молба за защита, която съдът **разглежда в рамките на образуваното производство**.
- когато в хода на производството се установят данни за престъпление от общ характер, **преписи от материалите, съдържащи тези данни, ще се изпращат до съответната прокуратура**.
- въвежда се глоба в размер **от 400 до 1500 лева** в случаите на повторно и последващо извършване на домашно насилие.

- Дефиниране на понятията „икономическо насилие“, „психическо насилие“ и „фактическо съжителство на съпружески начала“ с цел обхващане и закрила от всички форми на домашното насилие.
- Изменения в разпоредбите на Наказателния кодекс, криминализиращи домашното насилие
 - в посока на премахване на изискването **за системност в дефиницията за престъпления**, извършени в условията на домашно насилие в Наказателния кодекс;
 - изрично криминализиране на **изнасилването в брака** и
 - криминализиране на всички форми на **икономическо и психическо домашно насилие**.

Посетете нашия нов сайт: againstviolencebg.com

Благодаря Ви за вниманието!

Очаквам Вашите Въпроси?

инспектор Пенка Стоянова – национален координатор в МВР, по
въпросите свързани с домашното насилие

pstoianova.150@mvr.bg